

**Національна академія державного управління
при Президентіві України
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Рада молодих вчених ДРІДУ НАДУ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАУКИ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ**

Матеріали семінару в режимі відеоконференції молодих учених Національної академії
державного управління при Президентіві України
та її регіональних інститутів
(19 грудня 2013 р., м. Дніпропетровськ)

**Дніпропетровськ
ДРІДУ НАДУ
2013**

Редакційна колегія:

Н.А. Липовська, д.держ.упр., проф. (голов. ред.), *Є.І. Бородін*, д.і.н., проф.,
Л.Л. Прокопенко, д.держ.упр., проф., *О.М. Рудік*, к.політ.н., доц.,
С.В. Корнієвський, *М.В. Кузнецова* (відпов. секретар)

А 43 **Актуальні** проблеми розвитку науки державного управління : матеріали семінару 19 груд. 2013 р., м. Дніпропетровськ / редкол. Н. А. Липовська (голов. ред.) [та ін.]. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2013. – 113 с.

Уміщені матеріали доповідей учасників семінару в режимі відеоконференції молодих учених Національної академії державного управління при Президентіві України та її регіональних інститутів щодо проблем і перспектив регіонального розвитку, соціально-політичних аспектів розвитку державного управління, інноваційних інструментів розвитку державного управління в Україні, нових завдань державного управління в умовах євроінтеграційних процесів, проблем формування кадрового складу державної влади в контексті підвищення рівня їх професійної компетентності, правових аспектах розвитку державного управління, інших актуальних питань державного управління.

Для фахівців державного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, слухачів Національної академії державного управління при Президентіві України, а також буде корисним для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Корнієвський С. В.</i> , Сінергія національних та регіональних пріоритетів розвитку як новий якісний вплив на комплексний розвиток території.....	5
<i>Кузнецова М. В.</i> , Програмно-цільовий підхід як інноваційний інструмент модернізації управління державною службою.....	8
<i>Нікітіна А. С.</i> , Удосконалення молодіжної політики як умова формування методів залучення молоді до державно-управлінської діяльності: досвід країн Європейського Союзу.....	10
<i>Дегтярєва І. О.</i> , Роль молодіжних громадських об'єднань в управлінні вищою освітою Польщі: уроки для України.....	15

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

<i>Александров О. В.</i> , Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.....	19
<i>Артем'єва Н. П.</i> , Сутність державної інноваційної політики сталого розвитку регіону.....	23
<i>Бурмістрова В. А.</i> , Нормативно-правове забезпечення публічного адміністрування в системі державно-церковних відносин.....	27
<i>Віліжінський В. М.</i> , Неврахування національних традицій врядування як наслідок сучасних проблем місцевого самоврядування.....	32
<i>Глуценко Ю.А.</i> , Місцеві бюджети у забезпеченні фінансового розвитку територій в Україні.....	35
<i>Гнатенко А. І.</i> , Оцінка якості державного управління в контексті стратегічного розвитку регіонів.....	39
<i>Грабенко Л. М.</i> , Мета та вирішальні фактори державної кадрової політики.....	41
<i>Дяченко В. С.</i> , Формування економічної стійкості сільськогосподарських підприємств як чинник стійкого регіонального розвитку.....	45
<i>Дяченко Н. П.</i> , Методи посилення впливу прогностичної інформації на підготовку та прийняття рішень в державному управлінні.....	49
<i>Ковінчук О. Л.</i> , Території, що потребують розвитку: визначення поняття.....	53
<i>Матвєєва О. Ю.</i> , Академічна інкубація інноваційного підприємництва як інструмент підтримки регіонального розвитку.....	57

Отже, сучасні проблеми місцевого самоврядування виступають у вигляді своєрідної ієрархічної структури, що першочергово залежить від автентичного управлінського досвіду нації як першоджерела. Саме тому сучасна реформа має передбачати насамперед нормативні перетворення, зміни в організаційно-функціональній структурі місцевого самоврядування (створення ефективної моделі місцевого самоврядування) з урахуванням при цьому національних традицій врядування як фактичного інструменту забезпечення всебічного дієвого, а отже – ефективного місцевого самоврядування.

Список використаних джерел

1. Пархоменко В. Проблеми місцевого самоврядування в Україні 1990-х років. – К.: Інститут демократії ім. Пилипа Орлика, 1997. – 252 с.
2. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. Монографія. – К.: МАУП, 2004, – 432 с.
3. Шинкаренко Р. В. Самоврядування територій: проблеми централізації та децентралізації управління / Р. В. Шинкаренко, Т. В Бровко.// Теорії мікро-макроекономіки: Зб. наук. пр. – К.: Міністерство освіти України, Академія муніципального управління, 2000. – С. 207 – 210.
4. Пухтинський М. О. Вибір оптимальної моделі місцевого самоврядування для України / М. О. Пухтинський, О. В. Власенко // Законодавство України. Науково-практичні коментарі. – № 7, 2008. – С. 13 – 19.
5. Молодожен Ю. Б. Самодостатність територіальних громад: системний підхід / Ю. Б. Молодожен. Монографія. – Одеса, 2010. – 368 с.
6. Петров А. И. Никология / А. И. Петров. Минск: «Асар». 2008. – 576 с. – режим доступу: <http://log-in.ru/books/nikologiya-petrov-a-i-socsialnaya-psikhologiya/>. – дата звернення – 14.12.2013 року.
7. Україна в 2010 році: щорічні оцінки суспільно – політичного та соціально – економічного розвитку: монографія / за заг. ред. А. В. Єрмолаєва. – К. : НІСД, 2010. – 528 с.

Глущенко Ю.А.,

к.е.н., доцент, докторант кафедри
регіонального управління, місцевого
самоврядування та управління містом
НАДУ

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ

Об'єктивною необхідністю формування нових економічних відносин в Україні є надання гарантій фінансової незалежності місцевим органам влади. За таких умов, серйозним чинником стабілізації економічної ситуації в країні має стати ефективне формування місцевих бюджетів, здатне перетворити територіальні громади з дотаційних на суб'єкти, які самостійно, за рахунок власних доходів, спроможні розв'язувати будь-які соціально-економічні проблеми.

Незважаючи на ратифікацію Європейської Хартії місцевого самоврядування в повному обсязі, без зауважень і обмежень, за досить великий період часу (1997–2013 рр.) Україні так і не вдалось впровадити в реалії життєдіяльності територіальних громад основні європейські принципи місцевого самоврядування.

Важливими проблемами місцевого самоврядування в Україні є критичне зниження рівня кадрового забезпечення, надмірна централізація всього бюджетного процесу, відсутність ресурсу для покращення об'єктів давно зношеної соціальної інфраструктури на базі енергозберігаючих технологій та ін. [9, с.3].

Практика свідчить, що в сучасних умовах в цій ланці бюджетної системи зберігається безнадійно застарілий механізм централізованого регулювання місцевих бюджетів. Функціонування місцевих бюджетів характеризуються невизначеністю критеріїв фінансового вирівнювання, переважанням трансфертів над власними фінансовими ресурсами. Це позбавляє місцеві органи влади фінансової самостійності, створює залежність розвитку місцевої економіки і соціальної сфери.

В такій ситуації постала необхідність застосування дієвих та ефективних бюджетних інструментів, зокрема, схвалено Концепцію реформування місцевих бюджетів, яка має сприяти створенню умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів, забезпечення їх сталого розвитку, високої продуктивності виробництва та зайнятості населення. Основними її завданнями є зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування, підвищення ефективності процесу формування місцевих бюджетів та децентралізація управління бюджетними коштами, удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин, запровадження планування місцевих бюджетів на середньострокову перспективу [6].

Крім того, розроблено Програму економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава", згідно якої реалізація стратегії бюджетної політики України у 2013 та 2014 рр. спрямована на підвищення стандартів життя і рівня добробуту громадян [8].

Не зважаючи на ряд проведених ефективних кроків вже у 2011 році спостерігалось збереження розбалансованості між доходами та видатками бюджету, невиконання норм Бюджетного кодексу щодо понадпланових надходжень, збільшення фіскального навантаження на економіку та низка інших негативних тенденцій, що відчутно дисонує з положеннями встановленими Програмою [1, с.6 – 7].

Розподіл часток державного та місцевих бюджетів у зведеному бюджеті країни складав близько 78:22 за доходами і 57:43 за видатками, збільшилася і частка трансфертів у доходах місцевих бюджетів – у січні-листопаді 2011 р. вона складала 52,3 %, що на 6,4 % більше показника 2006 р. [2].

Послабилася також інвестиційна складова місцевих бюджетів на фоні зростання частки видатків споживання (з 84,5% у 2005 р. до 91,8% у 2011 р.), що в свою чергу створило проблеми, пов'язані з фінансуванням інвестицій та розвитком місцевого господарства [5].

Детальний аналіз масиву бюджетних показників за сукупністю всіх місцевих бюджетів показав, що мережа бюджетних установ у сільській місцевості вкрай нерівномірна: половина сілрад не має дошкільних закладів, лише третина має амбулаторії чи поліклініки, 7 відсотків сілрад не мають клубів [3, с. 19].

На етапі організації виконання бюджету має місце незадовільного стану виконання платіжних доручень органів місцевого самоврядування в частині безпідставних затримок та блокування Державною казначейською службою проведення платежів з місцевих бюджетів, що суттєво ускладнює виконання повноважень місцевими органами влади [7].

Тоді, як у розвинених країнах світу територіальні громади, котрі опираються на власні фінанси, є стабілізатором соціально-політичного ладу та фінансово-економічної ситуації у державі. Економічне зростання багатьох країн відбувається разом зі зростанням значення регіонального фактора, фінансів місцевих органів влади в розв'язанні стратегічних завдань розвитку територій. Як наслідок, в сучасному світі місцеве оподаткування набуває дедалі більшого значення, зокрема за переліком видів податків та розмірами надходжень. Адже за європейськими стандартами частка місцевих фінансових ресурсів у консолідованому (зведеному) бюджеті країни має становити 40 – 60% [4].

Орієнтуючись на загальновизнані, передусім європейські, здобутки демократичної організації влади – Європейську хартію місцевого самоврядування, головними принципами, функціонування місцевого самоврядування нашої державі мають бути децентралізація державного управління, субсидіарність, територіальність, правова, організаційна та матеріально-фінансова самостійність.

Враховуючи зазначене слід відмітити, що визначення напрямів удосконалення системи місцевих бюджетів повинно ґрунтуватись на генетичному та системно-

структурному підходах. Оскільки завдання структури полягає в досягненні певної мети, проектування самої системи повинно базуватись на основі стратегії. Другим вихідним пунктом при розгляді завдань і місця бюджетів органів місцевого самоврядування в системі забезпечення управління країною є зміст їх функцій і повноважень.

Список використаних джерел

1. Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки : [аналітична доповідь]. – К. : НІСД, 2012. – 25 с.
2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.ibser.org.ua/news/472/
3. Ганущак Ю. Реформа територіальної організації влади [Текст]: монографія / [Ю. Ганущак – К.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія – А». – 2013. – 160 с.
4. Гусаченко О. О. Зарубіжний досвід формування бюджетів та можливість його використання в Україні / О. О. Гусаченко // Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 28 листопада 2012 р. – Ч.ІІ. – Полтава: ПНТУ, 2012. – 137с.
5. Лободіна З. М. Вплив місцевих бюджетів на соціально-економічний розвиток в контексті проведення бюджетної реформи / З. М. Лободіна // Економічна політика регіонального розвитку і місцеве самоврядування [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_9/124.pdf
6. Про схвалення концепції реформування місцевих бюджетів / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 трав. 2007 р. №308-р [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: www.liga.net
7. Огонь Ц. Г. Програмно-цільовий метод та ефективність бюджетних програм [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://udik.com.ua/articles/article-221>
8. Програма економічних реформ на 2010 – 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" / Комітет з економічних реформ при Президентові України [Електронний ресурс] / Режим доступу : www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1
9. Удовиченко В. П. Адміністративно-територіальний устрій: порядок денний [Текст]/ В. П. Удовиченко // Теледень – Славутич. – 2013. – № 39 (776). – С. 2 – 5.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАУКИ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Матеріали семінару в режимі відео конференції молодих учених
Національної академії державного управління при Президентові України
та її регіональних інститутів

(19 грудня 2013 р., м. Дніпропетровськ)

В авторській редакції

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 6,51

Обл. – вид. арк. 6,48

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національна академія державного управління
при Президентові України

Україна, 49044, Дніпропетровськ, вул.. Гоголя, 29

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 1743 від 06.04.2004